

Handläggare

Samhällsplanerare Martina Tamrell

Överkalix kommun

0926-74093

Martina.tamrell@overkalix.se

Undersökning av betydande miljöpåverkan för detaljplan för Grelsbyn 3:68, Överkalix

Avsikten med undersökningen

Undersökningen ska utgöra underlag för beslut om huruvida ett genomförande av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte i samråd med berörda aktörer enligt 6 kap. Miljöbalken. Om undersökningsområdet leder till att planen kan antas innebära betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras (enligt 4 kap 33 § Plan- och bygglagen) parallellt med den fortsatta planprocessen.

För att kunna avgöra om detaljplanen ska miljöbedömmas eller inte ska kommunen genomföra ett undersökningssamråd (Miljöbalken 6 kap 24 §). Som stöd för undersökningen har en checklista upprättats utifrån miljöbedömningsförordningen med stöd i Miljöbalken (1998:808) 6 kap 3–7 §§ som gäller från och med 2018.

Undersökningen används även för att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas vidare, även om detaljplanens genomförande inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Bedömningarna i ett tidigt skede i planprocessen är preliminära, och ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att övervägandena i undersökning behöver omvärderas under planprocessens gång.

Platsens förutsättningar

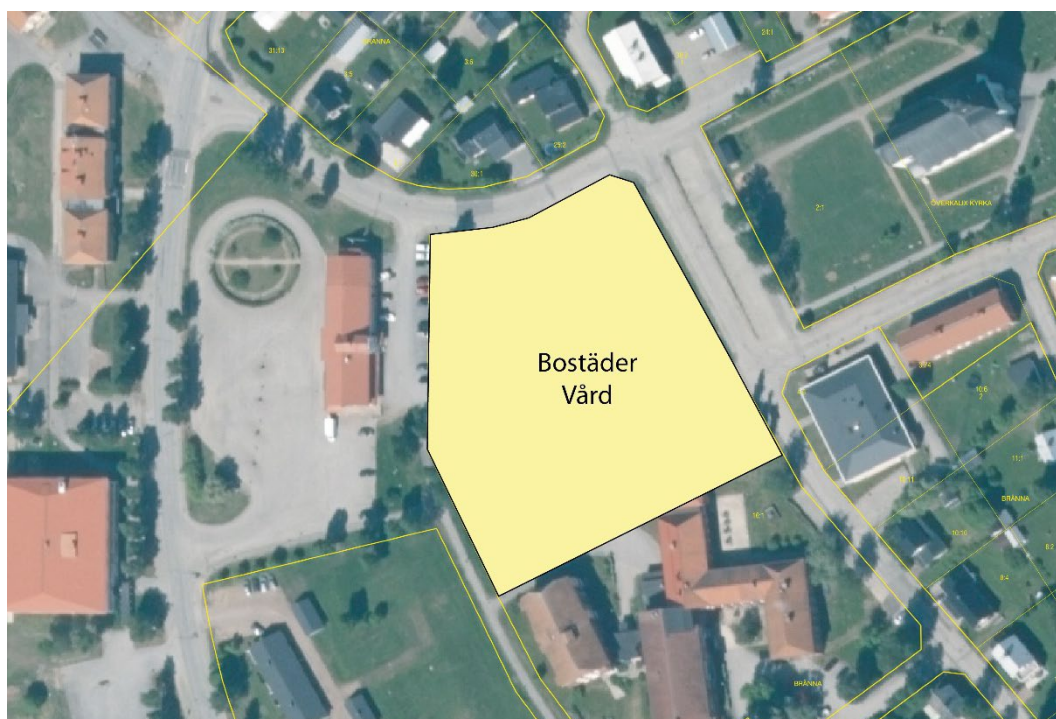
Planområdet är beläget inom Överkalix tätort, intill Kalixälven. Området är cirka 0,75 ha och består av en gräsbeklädd yta.

Området omfattas av stadsplan för Överkalix Kyrkby från 1985 vilken medger allmänt ändamål i tre våningar.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att medge byggnation för ett särskilt boende för äldre.

Detaljplanen kommer regleras med användningarna Bostäder och Vård. Planen kommer ha en flexibel byggrätt men regleras med exploateringsbestämmelse och höjder. Högsta höjd kommer regleras till att medge ca 3-4 våningar.

Bilden ovan redovisar planområdet.

Sammanfattning för undersökning av betydande miljöpåverkan

Kommunen gör den preliminära bedömningen att förslaget **inte** antas medföra en betydande miljöpåverkan. De förändringar som planförslaget ger möjlighet till bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan i den betydelse som avses i Plan- och bygglagen (2010:900) och Miljöbalken (1998:808). Miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning kommer därför inte upprättas. Miljöfrågorna är integrerade i detaljplaneprocessen genom att relevanta problem beskrivs i detaljplanehandlingar och dess undersökning.

1. Platsens förutsättningar

I denna tabell besvaras frågorna utifrån platsens förutsättningar i form av en nulägesanalys för att skapa en fördjupad överblick.

Vad berörs planområdet av?	Ja	Kanske	Nej	Kommentar
<i>Berörs området av 3–4 kap MB? (särskilda hushållningsbestämmelser, riksintresse för natur-, kulturminnesvård och rörligt friluftsliv)</i>	x			Området berörs av: <ul style="list-style-type: none"> - Riksintresse för friluftsliv gällande Kalix- Kaitum älvdal - Riksintresse Naturvård gällande Kalixälven - Riksintresse för kulturmiljövård gällande Älvdalsbyggd - Totalförsvaret – Lågflygningsområde och hinderfrihet.
<i>Berörs området av 7 kap MB? (Natur/kulturresevat, biotopskydd, strandskydd, vattenskydd el dylikt)</i>			x	
<i>Berörs området av internationella konventioner? (Natura 2000, UNESCO Världsarv etc.)</i>			x	
<i>Berörs området av byggnadsminne eller fornminne?</i>			x	
<i>Berörs området av andra störningar? (ljus, strålning, buller, lukt, vibrationer etc.)</i>			x	Området är lokaliserat i anslutning till bostadsområden i norr och sydöst, med ett

				äldreboende i söder, Överkalix kyrka i öster och med en kontorsbyggnad och yta för uppställning och busstrafik för Länstrafiken i väster.
<i>Innehåller området höga naturvärden eller nyckelbiotop? (Utpekad i rapport över naturvärden)</i>			X	
<i>Är området ekologiskt särskilt känsligt eller belagt med andra restriktioner? (förorenad mark – 3 kap 3 § MB)</i>			x	
<i>Påverkas området av geotekniska svårigheter och/eller förorenad mark?</i>			x	<p>Marken utgörs framför allt av älvssediment i form av sand samt morän enl. SGU jordartskarta.</p> <p>I Länsstyrelsens EBH-karta visas inga utmarkerade förorenade områden inom eller i anslutning till planområdet.</p>
<i>Är området av kulturhistoriskt värdefull miljö? (ex bevarandeprogram eller kulturmiljövård)</i>			x	<p>Planområdet angränsar kyrkbyn Bränna som varit kyrkby och sockencentrum sedan 1600-talets mitt. Centrum består av en blandning mellan nytt och gammalt. Centralorten består av kyrkbyn Bränna, som med tiden vuxit samman med närliggande byar. Merparten av nytilskotten har en småstadsmässig karaktär med sin låga skala och träfasader i ljusa färger.</p>

Är området påverkat av skyddsavstånd? (industrier, djurhållning, kraftledning etc.)			x	
Påverkas området av andra miljöeffekter än ovannämnda, som härrör från omkringliggande områden?			x	
Är platsens miljö kvalitetsnormer överskridna? (Enligt 5 kap Miljöbalken)			x	Närliggande Kalixälven bedöms ha god kemisk och kvantitativ status.

Slutsats:

Det finns inte någon omfattande problematik gällande platsens förutsättningar. Vidare i planläggningen är det viktigt att utreda påverkan på berörda riksintressen, även om dessa i nuläget bedömts påverkas i liten grad i och med byggnation enligt planförslaget. Riksintresse för friluftsliv, naturvård och kulturmiljö bedöms inte påverkas betydande på grund av planförslagets omfattning och lokalisering inom tätorten. Bebyggelsen planeras inte bli så hög att riksintresse för totalförsvaret påverkas negativt.

2. Planens karaktäristiska egenskaper

I denna tabell besvaras frågor som kan komma att påverka planens övergripande egenskaper som kan ha betydelse för om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte.

Faktor	Ja	Kanske	Nej	Kommentar
<i>Medger planen en användning av planområdet för verksamheter som kräver anmälan eller tillstånd från Miljöbalken?</i>			X	
<i>Medger planen en användning av planområdet för verksamheter som finns angivna i PBL 4 kap 34 §?</i>			X	
<i>Medger planen en användning av planområdet för verksamheter som finns angivna i miljöbedömningsförordningen?</i>			X	
<i>Skapar planen komplikationer som medför betydelse för andra planers miljöpåverkan?</i>			X	
<i>Motverkar planen ett genomförande av EU:s miljölagstiftning? (gäller t.ex. vattendirektivet)</i>			X	

3. Planens tänkbara effekter

I denna tabell besvaras frågorna utifrån planens påverkan på planområdet och dess omgivande miljö. Det vill säga en konsekvensanalys över planförslagets potentiella effekter utifrån ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv.

Planens ekonomiska konsekvenser	Ja	Kanske	Nej	Kommentar
<i>Tillkommer behov av följdinvesteringar till följd av planförslaget? (T.ex. infrastruktur, vägar, VA, energi)</i>	x			Delar av befintlig gata, VA och energi förväntas kunna nyttjas. Planförslaget innebär även ett behov av ytterligare anläggning av gata, VA och energi.
<i>Tillkommer krav på följdändringar av omgivande pågående markanvändning? (T.ex. befintliga stormarknader, industrier eller övriga anläggningar)</i>			x	
<i>Kan ett genomförande av planen medföra så negativa effekter att förebyggande åtgärder eller kompensationsåtgärder behöver vidtas?</i>			x	
	Ja		Nej	Kommentar
<i>Strider planen mot uppfyllelse av andra relevanta planer och program? (energiplan, avfallsplan etc.)</i>			x	
<i>Strider planen mot intentionerna i kommunens</i>			x	Planförslaget är förenligt med ÖP. I översiktplanplanen rekommenderas en

<p>ÖP/FÖP/TÖP eller andra projekt?</p>				<p>översyn av gällande detaljplaner och att inaktuella detaljplaner bör ses över och arbetas om. Planförslaget ligger inom befintlig detaljplan. Kommunen har identifierat ett behov av att göra en ny översiktsplan utifrån nya behov med utveckling och ställningstaganaden. Verksamheter som inte är störande kan enligt Översiktsplanen integreras i bostadsområden. Olika boendeformer bör främjas och blandas med bostäder.</p>
<p>Planens miljömässiga konsekvenser</p>	<p>Betydande</p>	<p>Viss</p>	<p>Ingen</p>	<p>Kommentar</p>
<p><i>Finns det risk att planen medför negativ påverkan på miljökvalitetsnormer?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477)</i> • <i>olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660)</i> • <i>olika kemiska föreningar i fisk- och</i> • <i>musselvatten (SFS 2001:554)</i> • <i>omgivningsbuller (SFS 2004:675)</i> 			<p>X</p>	

<p><i>Finns det risk att planen medför negativ inverkan på marken? (Instabilitet, sättningar, erosion, rasrisk, vibration, förorening, skada på värdefull geologisk formation etc.)</i></p>			<p>x</p>	<p>Markens geotekniska förutsättningar ska analyseras mer detaljerat för att föreslagen byggnation ska kunna ske på ett lämpligt sätt. Utifrån den översiktliga analysen av markens förutsättningar antas marken kunna vara lämplig för planerad byggnation.</p>
<p><i>Finns det risk att planen medför negativ inverkan på luft eller lokalklimat? (Luftföroreningar, vindrörelser, temperatur, luftfuktighet, ljusförhållanden etc.)</i></p>			<p>x</p>	
<p><i>Finns det risk att planen medför negativ inverkan på global klimatförändring? (Utsläpp av koldioxid och andra klimatgaser)</i></p>			<p>x</p>	
<p><i>Finns det risk att planen medför negativ inverkan på vatten? (Förändringar för yt- eller grundvattnets kvalitet eller mängd, infiltration strömningsriktningar etc.)</i></p>			<p>x</p>	
<p><i>Finns det risk att planen medför negativ inverkan på växt- eller djurliv? (Påverkas hotade arter, antalet arter, arternas sammansättning etc.)</i></p>			<p>x</p>	<p>Området utgörs av en gräsyta som kontinuerligt klipps. Idag finns ett upptrampat promenadstråk för att kunna gena över gräsytan. I den nordvästra delen av planområdet finns en</p>

				björk. Liknande gräsytor finns i närområdet. Påverkan på växt- och djurliv bedöms bli försumbar.
<i>Finns det risk att planen medför negativ inverkan på landskapsbilden? (Utsikter, utblickar, landmärken)</i>			x	
<i>Finns det risk att planen medför negativ inverkan på omgivningen i övrigt? (Stadsbild, grannar, verksamheter, jordbruksnäring)</i>			x	Föreslagen bebyggelse kommer ligga i anslutning till befintlig bebyggelse i form av äldreboende, bostäder och kontor.
<i>Finns det risk att planen medför sociala risker? (Explosion, brand, strålning, utsläpp, förhöjda risker vid transporter av farligt gods, översvämningar etc.)</i>			x	Bedöms bidra till social hållbarhet och trygghet genom att uppföra ett modernare äldreboende innehållande de högt ställda krav som finns på säkerhetssystem.
<i>Finns det risk för att planen medför svårigheter att lokalt omhänderta dagvatten?</i>			x	Området utgörs främst av älvssediment. Jordarten består huvudsakligen av sand. Området sluttar svagt åt sydväst. I samband med planprocessen undersöks dagvattenfrågan för att hitta lämplig dagvattenlösning.
<i>Finns det risk till att planen medför till ökat alstrande av avfall som ej återanvänds?</i>			x	

<i>Finns det risk att planen medför ökad användning av icke förnyelsebar energi?</i>			x	Kommunen har högt ställda klimatmål som är antagna i KF och jobbar aktivt med frågan.
<i>Innebär planen att en långsiktigt hållbar resursanvändning inte främjas? (uttömmande av resurser såsom dricksvatten, grus-, och bergtäkt, jordbruk etc.)</i>			x	
<i>Finns det risk att planen medför ökad fordonstrafik eller ändrade trafikförhållanden?</i>		x		Föreslagen exploatering planeras ersätta befintligt äldreboende. Ändrade trafikförhållanden genom en del omlokaliseringar av parkeringsytor. Inte påtagligt ökad trafik i närhet av exploateringsområdet då befintlig verksamhet i närliggande äldreboende flyttar in i det nya äldreboendet.
Planens sociala konsekvenser	Betydande	Viss	Ingen	Kommentar
<i>Finns det risk att planen medför störningar i form av ljud eller buller?</i>			x	Påverkan bedöms vara försumbar.
<i>Finns det risk att planen medför störningar i form av ljus? (Bländande ljussken, skuggningar etc.)</i>			x	
<i>Finns det risk att planen medför störningar i form av vibrationer? (människor exponeras för markvibrationer)</i>			x	

<i>Finns det risk att planen medför förstärkta barriärer? (ensartade områden vad gäller etnisk tillhörighet, ålder, ekonomi etc.)</i>			X	
<i>Finns det risk att planen medför obehaglig lukt?</i>			X	
<i>Finns det risk att planen medför konsekvenser för barn och unga som särskilt bör beaktas?</i>			X	
<i>Finns det risk att planen medför konsekvenser för trafiksäkerheten som särskilt bör beaktas?</i>			X	
<i>Finns det risk att planens genomförande medför några andra risker för människors säkerhet och hälsa?</i>			X	
<i>Finns det risk att planen medför en försämrad kvalitet eller kvantitet på någon rekreativ möjlighet? (strövområde, vandringsled, cykelled, friluftsanläggning etc.)</i>			X	
<i>Finns det risk att planen medför någon påverkan på den sociala miljön? (jämnställdhet, trygghet, tillgänglighet etc.)</i>		X		Bedöms bidra till social hållbarhet och trygghet genom att uppföra ett modernare äldreboende innehållande de högt ställda krav som finns på säkerhetssystem.

4. Planens påverkan på miljömålen

I denna tabell besvaras frågorna utifrån om planen bidrar eller motverkar till uppfyllelse av de nationella, regionala och lokala miljömålen sett till effekternas sannolikhet, frekvens, varaktighet och omfattning.

Bidrar planen till uppfyllelse av nationella, regionala eller lokala miljömål? (De fetstilta miljömålen berörs av lokala miljömål)	Ja	Neutralt	Nej	Kommentar
<i>Begränsad klimatpåverkan</i>		X		
<i>Frisk luft</i>		X		
<i>Bara naturlig försurning</i>		X		
<i>Giftfri miljö</i>		X		
<i>Skyddade ozonskikt</i>		X		
<i>Säker strålmiljö</i>		X		
<i>Ingen övergödning</i>		X		
<i>Levande sjöar och vattendrag</i>		X		
<i>Grundvatten av god kvalitet</i>		X		
<i>Hav i balans samt levande kust och skärgård</i>		X		
<i>Myllrande våtmarker</i>		X		
<i>Levande skogar</i>		X		
<i>Ett rikt odlingslandskap</i>		X		
<i>Storlagen fjällmiljö</i>		X		
<i>God bebyggd miljö</i>	X			Planförslaget förstärker och utvecklar en befintlig tätort för att skapa ett tillskott till en god bebyggd miljö inom tätorten.
<i>Ett rikt växt och djurliv</i>		X		

5. Sammanvägd bedömning

I denna tabell återkopplas varje undersökningsdel – platsens förutsättningar, planens karaktäristiska egenskaper, planens tänkbara effekter och påverkan på miljömålen. Detta för att utvärdera planens genomförande och dess konsekvenser för att undersöka om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte.

Kontrollfrågor	Ja	Kanske	Nej	Kommentar
<i>Innebär platsens förutsättningar att en strategisk miljöbedömning behöver upprättas?</i>			X	
<i>Innebär planens karaktäristiska egenskaper att en strategisk miljöbedömning behöver upprättas?</i>			X	
<i>Innebär planens tänkbara effekter att en strategisk miljöbedömning behöver upprättas?</i>			X	
<i>Motverkar planens genomförande att uppfylla miljömålen?</i>			X	
<i>Innebär förslaget tydliga motsättningar mellan olika intressen?</i>			X	
<i>Är osäkerheten av bedömningen av effekter stor?</i>			X	
<i>Kan ett genomförande av planen, till följd av flera mindre konsekvenser, medföra kumulativa effekter som kan antas medföra betydande miljöpåverkan?</i>			X	